

Tisková zpráva Městského soudu v Praze k rozsudku ze dne 7. 5. 2020 ve věci opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020 a ze dne 15. 4. 2020 o zákazu osobní účasti na výuce ve školách

Předmětem řízení byl zákaz osobní účasti žáků základních škol na výuce stanovený nejprve mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020 s účinností od 11. 3. 2020 do 12. 3. 2020 včetně, a tentýž zákaz stanovený mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 15. 4. 2020 s účinností od 20. 4. 2020 do 23. 4. 2020 včetně. V ostatních obdobích, tedy od 13. 3. 2020 do 19. 4. 2020 a od 24. 4. 2020 dosud byl daný zákaz stanoven nouzovými opatřeními vlády, která však nejsou a ani nemohou být předmětem správně soudního přezkumu, a to v souladu s usnesením Ústavního soudu ze dne 22. 4. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 8/20.

Žalobkyně tvrdila, že zákaz výuky na základních školách zasahuje do jejích práv jako matky dvou nezletilých dětí. Tvrdila, že opatření Ministerstva zdravotnictví o uzavření škol byla nedostatečně odůvodněna, ministerstvo k jejich vydání nemělo v době nouzového stavu pravomoc. Dále uváděla, že ministerstvo nedostatečně vycházelo z doporučení Ústřední epidemiologické komise a že opatření neměla oporu v odborných podkladech. Opatření byla dle žalobkyně nepřiměřená, protože děti nepatří mezi ohrožené skupiny.

Odůvodnění opatření ministerstva soud nepovažoval za dostatečná. Požadavek na odůvodnění je při vydávání takto významných omezení naprosto klíčový, protože veřejnost se musí z odůvodnění vydaného aktu, spíše než z tiskových zpráv, dovědět, proč správní orgán k tak závažnému omezení přistoupil, z jakých zjištění vycházel a z jakých zdrojů tato zjištění čerpal. Taková informovanost veřejnosti by jednoznačně přispěla ke zklidnění situace i k větší důvěře veřejnosti v přijatá opatření, a také k větší ochotě tato opatření dodržovat. Vzhledem k typu aktu, který je přezkoumáván, soud nepovažoval za adekvátní opatření ministerstva prohlásit za nezákonná pouze pro formální nedostatek odůvodnění, pokud by vyšlo najevo, že k nim žalovaný přistoupil na základě relevantních podkladů a zjištění. Aby soud mohl tedy postup Ministerstva zdravotnictví přezkoumat, vyzval jej k předložení podkladů, z nichž při vydání obou opatření vycházel. Po zhodnocení dokumentů, které mělo ministerstvo k datu vydání obou opatření k dispozici, dospěl soud k závěru, že tyto podklady (zejména stanoviska Státního zdravotního ústavu) vypovídající o tehdejší epidemiologické situaci u nás i v okolních zemích za současného nedostatku relevantních informací o parametrech a chování dosud neznámého typu viru, opravňovaly ministerstvo rozhodnout o uzavření škol, a následně i jeho prodloužení. Z podkladů, z nichž ministerstvo vycházelo, především vyplynulo, že uzavření škol bylo namísto z toho důvodu, že u dětí a mladých lidí se nemoc většinou projevuje asymptomaticky a že právě asymptomatictí jedinci hrají velkou roli při šíření viru napříč populací.

Opatření zakazující prezenční výuku se podstatně odlišují od omezení volného pohybu a maloobchodního prodeje, která čtrnáctý senát zdejšího soudu zrušil dne 23. 4. 2020.

Zatímco pravomoc rozhodnout o tak zásadním zásahu do základních práv, jako je plošné omezení pohybu a podnikání, má v době nouzového stavu pouze vláda, neboť tato omezení spadají do uzavřeného výčtu podle § 5 a 6 krizového zákona, pravomoc rozhodnout o uzavření škol nebo omezení jejich provozu je ustanovením § 69 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 80 odst. 1 písm. g) zákona o ochraně veřejného zdraví výslovně svěřena Ministerstvu zdravotnictví, a to v době nouzového stavu i mimo něj. Vláda naopak pravomoc omezovat provoz škol podle krizového zákona nemá.